

2006–2008 M. ATIDENGTA IR RESTAURUOTA XIX–XX A. PRADŽIOS SIENŲ TAPYBA VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJOS FAKULTETE (UNIVERSITETO G. 7)

Dalia Klajumienė

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS DAILĖTYROS INSTITUTAS
Dominikonų g. 15/1, LT-01131 Vilnius
El. p. klajum99@gmail.com

Neringa Šarkauskaitė

NERINGOS ŠARKAUSKAITĖS PROJEKTAVIMO FIRMA „ORNO ARX“
Žemaitijos g. 9–27, LT-01134 Vilnius
El. p. ornoarx@gmail.com

Straipsnyje pristatoma 2006–2008 m. Vilniaus universiteto (toliau – VU) Istorijos fakulteto patalpose restauruota XIX–XX a. pradžios sienų tapyba, kurios atskiros kompozicijos yra išskirtinės išlikusios Lietuvos XIX a. gyvenamųjų patalpų sienų tapybos kontekste. Keliamas hipotezė, kad kai kurių patalpų polichromijos autorius galėjęs būti tapytojas Pranciškus Smuglevičius, jo brolis Antanas Smuglevičius arba kitas artimas jų rato dailininkas.

REIKŠMINIAI ŽODŽIAI: Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas, sienų tapyba, klasicizmas, istorizmas, Pranciškus Smuglevičius, Antanas Smuglevičius.

Straipsnio tikslas – pristatyti didelės apimties meninio sprendimo įvairove pasižymintį sienų tapybos kūrinį, kurio atskiri komponentai yra išskirtiniai išlikusios Lietuvos XIX a. sienų tapybos kontekste. Analizuojamas kūrinys – 2006 m. VU Istorijos fakultete pradėjus rekonstrukciją atrastas ir 2008 m. baigtas restauruoti tapytas sienų dekoras. Kalbėti apie jį paskatino suvokimas, kad iki šiol pasaulietinių pastatų interjerų

polichromija ir ypač XIX a. pavyzdžiai mokslinėje menotyrinėje spaudoje visiškai nebuvo analizuojami, apie jų buvimą dažniausiai žinojo tik tyrėjai ir restauravimo darbų vykdytojai. 1997 m. panaikinus Paminklų restauravimo projektavimo institutą, kuriaame buvo kaupiami duomenys apie restauruotus paminklus, jau beveik du dešimtmečius žinių apie atrastą, konservuotą, uždažytą arba restauruotą sienų

WALL PAINTINGS OF THE TURN
OF THE 19TH–20TH CENTURIES
UNCOVERED AND RESTORED IN THE
FACULTY OF HISTORY OF VILNIUS
UNIVERSITY (UNIVERSITETO ST 7)
IN 2006–2008

*Dalia Klajumienė
Neringa Šarkauskaitė*

KEY WORDS: Faculty of History of Vilnius University, wall paintings, Classicism, Historicism, Pranciškus Smuglevičius, Antanas Smuglevičius.

SUMMARY

The Faculty of History of Vilnius University is situated in the north-western section of Vilnius University campus, building No 7 on Universiteto St, enclosing Mikalojus Daukša courtyard. In 2006, the reconstruction work on the building led to the discovery of the fragments of wall paintings representative of the polychromic wall painting fashion of residential houses in the late 19th and the early 20th centuries. The uncovered wall paintings were finally restored in 2008. Most examples of wall paintings were found on the first and second floors, which, as it is known, were converted in 1803, into Vilnius University staff apartments.

The polychromic interior wall paintings in residential houses have not yet received any attention or analysis in scientific – art research publications, even to a lesser degree so, the examples from the 19th century. Therefore architects and other specialists in polychromic painting involved in restoration work are the only ones aware of their existence. The objective of the article is to present the wall paintings restored in the building of the Faculty of History in a context of other examples which resurfaced through the restoration work done on the 19th century paintings in the interiors of residential buildings in Vilnius as important witnesses of the development of Lithuanian art. Hypothesis is made that some of the polychromic paintings might belong to the brush of the painter Pranciškus Smuglevičius, his brother Antanas Smuglevičius or some other painter close to their circle.